

[Else-Merete Ross.]

meget uklar. Der hersker derfor en ikke ubetydelig retsuisikkerhed, idet det er vanskeligt for forlag at forudse, hvilken stilling domstolene vil tage til en påtænkt publikation.

Desuden har mange vel fundet, at der ikke var tilstrækkelig begrundelse for at opretholde den begrænsning i ytringsfrihed og læsefrihed, som det gældende forbud er udtrykt for. Jeg er helt enig med straffelovrådet i, at en kriminalisering ikke bør ske blot under henvisning til, at man gennem den vil støtte en bestemt moralsk opfattelse. I § 232 om blufærdighedskrænkelse fastsættes straf for den, der påtvinger en anden en krænkelse, men med hensyn til pornografisk litteratur må man sige, at der er et væsentlig moment af frivillighed i kontakt med sådanne bøger. Folk bliver ikke tvunget til at læse pornografiske bøger. Man kan lægge dem fra sig, også uden at have læst dem til ende. Skadevirkningerne af pornografi synes efter de sagkyndiges udtalelser at være af så ringe vægt, at der ikke er tilstrækkelig begrundelse for forbud mod den pornografiske litteratur, som endnu er strafbar.

Ved forbuddets ophævelse må man håbe, at den pornobølge, vi har været vidne til i de senere år, langsomt lægger sig, så vi på det område kommer ind i mere smult vande, når sensationerne omkring forbud og beslaglæggelser forsvinder. Hvis man yderligere kunne kombinere det med, hvad Gulliver oplevede i Uretania, ville det nok give et godt resultat. Der forlangte man af dem, der udgav pornografiske bøger, at de selv skulle læse deres bøger et vist antal gange. Nogle af udgiverne blev så seksuelt opstemt, at de ikke fik tid til at udgive flere bøger; andre, og det var de fleste, kedede sig så skrækkeligt, at det døde hen af sig selv. Dette er citeret efter professor von Eybens kronik i Politiken i januar 1967.

I betænkningen siges, at et så vagt kriterium på strafbarhed som udtrykket „utugtig“ ikke er helt stemmende med de retningslinjer, der almindeligvis følges ved affattelsen af straffebestemmelser. Det er et væsentligt princip for straffelovgivningen, at den så nøje som muligt bør angive strafbarhedsbetingelserne og dermed det strafba-

res område. Alligevel bibeholdes udtrykket „utugtig“ i forbindelse med billeder og genstande, hvis offentliggørelse og udbredelse stadig skal være strafbar. Når man skal sætte en grænse, vil man vel fortsat komme ud for at skulle skønne over, hvad der har kunstnerisk værdi, og hvad der ikke har det, og det skøn er jo vanskeligt og må vel være ret subjektivt.

Hvad fotografier angår, kan også disse vurderes ud fra et kunstnerisk synspunkt, men naturligvis er der fotografier, der helt klart falder uden for det kunstneriske område. Men ved bedømmelsen af deres tiladelighed eller ej vil man vel nemt igen have i noget i retning af den nuværende § 234, stk. 2 og 3, som foreslås ophævet, og vurdere billeder efter, om de har forretningsmæssig spekulation i sanselighed til formål. Det er vel klart, at der er forretningsmæssige interesser forbundet med at producere pornografiske billeder.

Det fremgår af betænkningen, at nøgenfotografier ikke betragtes som pornografi, men kun fotografier af samleje og lignende forhold. Hos nogle vækker begge dele væmmelse, hos andre det modsatte. Det må være vigtigt at få klarlagt, om den virkning, sådanne billeder fremkalder, kan være af skadelig art. Efter retslægerrådets udtalelse er det i puberteten usandsynligt, at pornografien vil kunne ændre kønsdriftens retning eller være sygdoms- eller abnormitetsfremkaldende. Ifølge betænkningen mente de rådspurgte pædagogisk sagkyndige ikke, der var nogen særlig stor interesse blandt unge for pornografi, og det svarer til retslægerrådets udtalelse, at det klientel, som køber og læser pornografiske bøger og anskaffer sig utugtige billeder og film, i overvejende grad består af midaldrende og ældre mænd, som ad denne vej søger seksuel stimulation.

Jeg har hæftet mig ved, at der fra flere pædagogers side i betænkningen blev udtalt, at den monotone påvirkning, mange unge fik gennem krigsfilm og andre voldsfilm, indebar en alvorligere risiko end pornografi, men lovgivningen har aldrig skredet ind over for traditionelle voldsfilm, hvilket måske var udtryk for, at denne genre har passet bedre ind i et accepteret kulturmønster end påvirkninger på det seksuelle